



Õiguskantsler

Teie 06.09.2021

Meie 17.09.2021 nr 6-4/211681/2106162

Kanalisatsiooni juhitava vee arvestus Narva-Jõesuu linnas

Austatud []

Pöördusite õiguskantsleri poole, sest peate ebaõiglaseks, et kanalisatsiooniteenuse eest tasudes tuleb maksta ka kastmiseks kasutatud vee eest, kuigi kastmisvesi kanalisatsiooni ei jõua. Teie hinnangul on probleem selles, et Narva-Jõesuu linnas võrdsustatakse kanalisatsiooni juhitava reovee kogus ühisveevärgist võetud vee kogusega. Nii tuleb tasuda ka teenuse eest, mida ei kasutata arvel märgitud ulatuses. Selle tagajärjel on ühisveevärgist võetava veega aia ja muru kastmine kulukas.

Narva-Jõesuu linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnakujundust ei saa pidada seaduse või põhiseadusega vastuolus olevaks.

Veeteenuse hinna kujundamisega tuleb soodustada võimalikult säästlikku veekasutust ja vältida põhjavee liigset vähendamist ([veeseaduse](#) (VeeS) § 29 lg 1). See on kooskõlas ka põhiseaduse (PS) §-st 5 tuleneva loodusvarade säästliku kasutamise põhimõttega.

Narva-Jõesuu Linnavolikogu 29.09.2010 määruse nr 21 „[Narva-Jõesuu linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja](#)“ § 23 lõike 1 kohaselt võrdsustatakse ühiskanalisatsiooni juhitava vee kogus ühisveevärgist tarbitud vee kogusega. Ka [ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse](#) (ÜVVKS) § 14 lõike 8 järgi on reovee ärajuhtimise ja puhastamise hinna arvestamise aluseks ühisveevärgist võetud vee kogus.

Seadus ei välista, et kohalik omavalitsus lubab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas, et ühiskanalisatsiooni juhitava vee kogus selgitatakse välja muul viisil, näiteks mõõtmise teel (ÜVVKS § 8 lg 4 p 1, § 15 lg 2). Siiski peab üldisest korrast tehtav erand olema põhjendatud üldiste huvidega. Arvestada tuleb keskkonna säästmise ja põhjaveevaru kaitse vajadust ning ka teiste ühisveevärgist vett saavate inimeste huve. Õigus saada piisavas koguses puhast ja ohutut joogi- ja olmevett on üldtunnustatud inimõigus (ÜRO resolutsioon [64/292](#)).

Kohalik omavalitsus ei pea ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas kehtestama erisusi, mis soodustaksid põhjavee kasutamist kastmiseks. Ka vee-ettevõtja ei pea sellist soodustust võimaldama. Pigem võib seaduste põhjal järeldada vastupidist: niisuguse soodustuse tegemine on taunitav (VeeS § 29 lg 1) ja võib olla vastuolus loodusvarade säästliku kasutamise põhimõttega (PS § 5).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Ühisveevärgist saadav vesi on enamjaolt põhjavesi. Põhjaveevaru on piiratud, mistõttu ei tohi seda kasutada rohkem, kui on selle taastumismäär. Nagu selgub Narva-Jõesuu linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise [kavast](#) (lk 28–29), võetakse Narva-Jõesuu ühisveevärgi vett sellisest põhjaveekihi, mis on praktiliselt taastumatu. Põhjavee kasutamisel tuleb tagada põhjavee võtmise ja taastumise tasakaal ning vältida põhjavee liigvähendamist (VeeS § 35 lg 3). Kui paljud majapidamised tarvivad ühisveevärgi vett aiataimede ja muru kastmiseks, on põhjaveevaru tarbimise koormus väga suur. Selle tulemusel võib halveneda põhjavee kvaliteeti, väheneda veetase ja -surve ning põhjavesi võib ammenduda (VeeS § 116 lg 5 p 3). Põhjavee liigvähendamise tõttu võib põhjaveekihti tungida soolane vesi, mis põhjavee rikub (VeeS § 116 lg 5 p 2).

Avaldusele lisatud materjalidest on näha, et kirjeldatud hinnakujunduse põhimõte on kajastatud ka Teie ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud veevarustuse ja heitvee ärajuhtimise teenuse lepingus. Seega pidite olema teadlik, et kanalisatsiooniteenuse tasu tuleb maksta ka aia ja muru kastmiseks kasutatud vee eest, isegi kui kastmisvett kanalisatsiooni pole juhitud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise